

УДК 636. 237. 23. 034: 612. 85

*Рапацький А.С., студент 2 курсу магістратури спеціальності "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва"*Науковий керівник – Прилішко Т.М., доктор с.-г. н., професор
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІННО-МІНЕРАЛЬНИХ ДОБАВОК У РАЦІОНАХ МОЛОДНЯКУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Актуальність. Молочне і м'ясне скотарство серед галузей тваринництва посідає провідне місце, що пояснюється високою питомою вагою молока та яловичини у структурі тваринницької продукції. Велика рогата худоба характеризується різнобічною продуктивністю. У структурі продукції галузі скотарства 99% складає молоко та майже 50% – м'ясо. Значна кількість яловичини виробляється за рахунок використання молодняка великої рогатої худоби молочного і комбінованого напрямків продуктивності.

Мета і методика досліджень. Метою досліджень було вивчення продуктивних та забійних показників відгодівельного молодняка великої рогатої худоби при згодовуванні в їх раціонах вітамінного комплексу "Аміновіт" Тварини дослідної групи утримувались на такому ж раціоні, як і контрольні, але додатково до нього їм згодовували добавку "Аміновіт".

Результати досліджень. У середньому за дослід загальна поживність добового раціону бичків контрольної групи у розрахунку на одну голову складала 7,64 корм. од., а 2-ї дослідній групі відповідно – 7,63 корм. од., тобто практично була однаковою. Те ж саме характерне і для протеїнової поживності раціонів. Зокрема, на кожну голову 1-ї контрольної групи було витрачено в середньому за добу 618 г перетравного протеїну, або 100 г на одну кормову одиницю. А у 2-ї дослідній групі ці витрати склали 617 г на 1 голову, або теж 100 г на 1 кормову одиницю. Щодо інших елементів живлення (сирий жир, сира клітковина, крохмаль, цукор, кальцій, фосфор, каротин тощо), то вони в раціонах контрольних і дослідних тварин були майже на одному рівні і відповідали нормам годівлі.

Незважаючи на відсутність різниці у споживанні кормів, інтенсивність росту бичків дослідних груп була вищою за контроль. Так, наприкінці досліду за живою масою однієї голови бички 2-ї дослідної групи перевищували контрольних аналогів на 11,7 кг. Внаслідок цього середньодобові прирости тварин 2-ї дослідної груп переважали над контролем відповідно на 62 г, або 8,3% ($P < 0,05$).

Окрім інтенсивності росту піддослідних бичків, в експерименті вивчали також м'ясну продуктивність. При цьому для забою відбирали по три голови, які за живою масою наближалися до середніх показників для групи. Так, якщо маса парної туші у контрольних тварин становила 258,1 кг, то у бичків 2-ї дослідної групи вона була більшою на 7,1 кг, або 2,75%. Аналогічна картина характерна і для показників охолодженої туші. Щодо величини забійного виходу, то відмічена лише тенденція збільшення його у тварин дослідних груп.

Визначення морфологічного складу туш засвідчило переваги дослідних груп тварин перед контрольною більшим вмістом м'якоти в туші (на 5,7 кг) та дещо вищим коефіцієнтом м'ясності (на 0,05). У тушах дослідних бичків зменшувався вміст кісток.

Відомо, що характер годівлі, збалансованість раціонів за окремими поживними, мінеральними і біологічно активними речовинами у значній мірі позначається на хімічному складі м'яса відгодівельних тварин, його біологічній цінності. Тому у дослідженнях вивчали хімічний склад найдовшого м'яза спини піддослідних бичків. Як засвідчують результати аналізів, м'ясо контрольних і дослідних тварин за окремими показниками мало деякі міжгрупові відмінності.

У зразках м'яса бичків дослідної групи однозначно, хоча за біометричною обробкою й недостовірно ($P > 0,05$), було менше на 0,28% води (76,4 проти 76,69%), а більше на таку ж саму величину сухої речовини.

Добавка в раціон бичків 2-ї дослідної групи зумовили підвищення порівняно з контролем вмісту протеїну у м'язі на 0,61; абсолютного відсотка ($P > 0,05$), а концентрація жиру при цьому, навпаки, понижувалася відповідно на 0,36% ($P > 0,05$).

Щодо триптофану, рівень якого характеризує найбільш цінну у харчовому відношенні м'язову тканину, то у м'ясі тварин дослідної групи його вміст був вищий за контроль на 7,6 мг%, а оксипроліну, який відображує гірші сорти м'яса, навпаки, було менше на 0,8 мг%. У результаті білково-якісний показник (відношення триптофану до оксипроліну) у дослідних зразках м'яса відрізнявся від контролю на 0,2.

Якість м'яса та стійкість до псування під час зберігання у значній мірі залежать від його кислотності, яку визначають за величиною рН. У наших дослідженнях відмічена лише тенденція до зменшення рН на 0,09 у дослідних зразках м'яса, що можна оцінювати як позитивне явище. Загалом же, судячи за досліджуваними показниками, м'ясо (найдовший м'яз спини) і дослідних, і контрольних бичків мало високі харчові якості.

Висновки. 1. Наприкінці проведеного досліді з вивчення результатів згодівування добавки "Аміновіт" встановлено, що за живою масою однієї голови бички 2-ї дослідної групи перевищували контрольних аналогів на 11,7 кг. Внаслідок цього середньодобові прирости тварин 2-ї дослідної груп переважали над контролем відповідно на 62 г, або 8,3% ($P < 0,05$).

2. Визначення морфологічного складу туш засвідчило переваги дослідних груп тварин перед контрольною більшим вмістом м'якоти в туші (на 5,7 кг) та дещо вищим коефіцієнтом м'ясності (на 0,05). У тушах дослідних бичків зменшувався вміст кісток.